

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยคุณภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสี่ยง ของพนักงานทำความสะอาด โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ	
ผู้เขียน	นางสาวฉัตรยุภา จิโนรส	
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ อาจารย์ ดร.วันเพ็ญ ทรงคำ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

พนักงานทำความสะอาดในโรงพยาบาล เป็นกลุ่มหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการสัมผัสอันตรายจากการทำงาน ส่งผลต่อผลลัพธ์ทางสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสี่ยง ของพนักงานทำความสะอาดโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ จำนวน 160 ราย รวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2558 เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์การสัมผัสปัจจัยคุณภาพจากการทำงานและภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงของพนักงานทำความสะอาด ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าในระบับที่ยอมรับได้ (0.77-0.82) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุณภาพจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่สำคัญของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยคุณภาพด้านเคมี คือ น้ำยาที่ใช้ทำความสะอาด (ร้อยละ 88.80) ปัจจัยคุณภาพด้านการยศาสตร์ คือ ท่าทางการทำงานที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การก้ม เหยยศีรษะ (ร้อยละ 71.30) และการบิดเกร็งข้อมือ (ร้อยละ 64.40) ส่วนปัจจัยคุณภาพด้านจิตสังคม คือ เสี่ยงต่ออันตรายที่จะเกิดจากการทำงาน (ร้อยละ 62.50) สำหรับภาวะสุขภาพตามความเสี่ยงพบว่า ความเจ็บป่วยที่อาจเกี่ยวเนื่องจากการสัมผัสปัจจัยคุณภาพจากการทำงานที่สำคัญ ได้แก่ อาการปวดเอวหรือหลังส่วนล่าง (ร้อยละ 68.70) ปวดหลัง (ร้อยละ 66.30) ปวดไหล่ (ร้อยละ 60.60) และปวดแขน (ร้อยละ 59.40) ความเครียดจากอันตรายที่จะเกิดจากการทำงาน (ร้อยละ 66.20) และอาการน้ำมูกไหล ไอ จาม แสบจมูก (ร้อยละ 60.60) ส่วนการบาดเจ็บที่เกี่ยวเนื่องจากการทำงานในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาพบ

ร้อยละ 13.80 ด้วยสาเหตุจากวัตถุ/สิ่งของกระแทก/ชน (ร้อยละ 50.00) ลักษณะการบาดเจ็บเป็นการเคล็ด ขัดขอก ฟกช้ำ (ร้อยละ 91.70) อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ คือ บริเวณข้อมือ (ร้อยละ 29.20)

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญของการเฝ้าระวังทางสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ทั้งวางแผนการเสริมสร้างความตระหนักและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความเสี่ยงต่อสุขภาพ ตลอดจนพัฒนาโปรแกรมการจัดการกับอาการทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ และความเครียดที่เกี่ยวข้องจากการทำงาน ในกลุ่มพนักงานทำความสะอาดในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ เพื่อส่วนหนึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Occupational Health Hazards and Health Status Related to Risk Among Cleaning Workers, Tertiary Care Hospitals	
Author	Miss Chatyupa Jinoros	
Degree	Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)	
Advisory Committee	Associate Professor Dr. Chawapornpan Chanpra	Advisor
	Lecturer Dr. Wanpan Songkham	Co-advisor

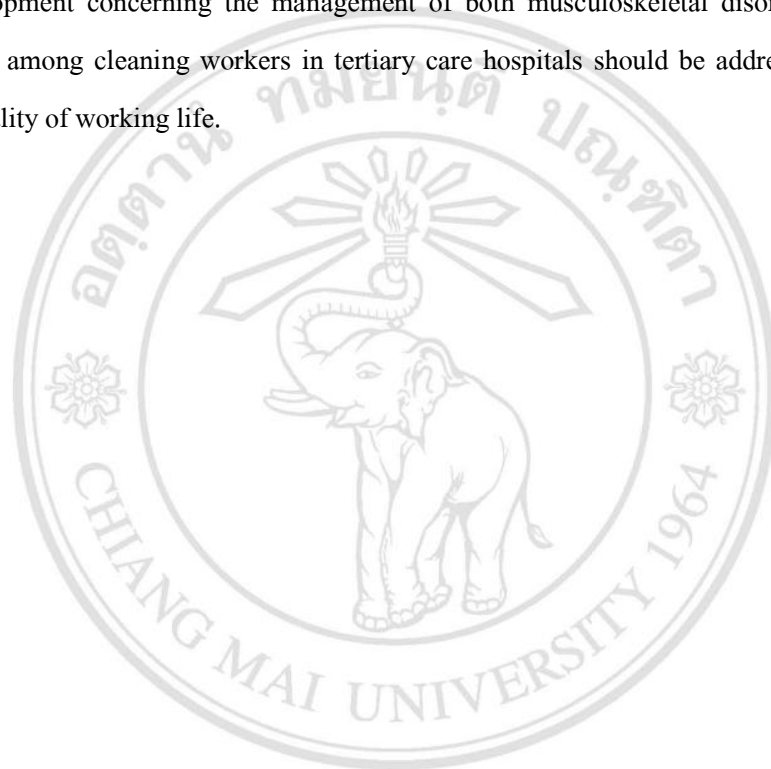
ABSTRACT

Cleaning workers in hospitals are one group at risk to hazardous exposure resulting in undesirable health outcomes. This descriptive study aimed to examine occupational health hazards and health status related to risk among 160 cleaning workers, at tertiary care hospitals. Data collection was carried out during the period from December 2014 to January 2015. The research instruments consisted of an interview form occupational health hazards and health status related to risk of cleaning workers in hospitals, with a content validity index of 1 as confirmed by the panel of experts. The reliability was tested and yielded an acceptable level (0.77-0.82). Data analysis was performed using descriptive statistics.

The main results showed that the significant occupational health hazards of the working environment included chemical hazards: cleaning solution (88.80%); ergonomic hazards: inappropriate working posture including flexion/extension of neck (71.30%) and twisting the wrist flexed (64.40%); and psychosocial hazards: risk of occupational dangers (62.50%). Regarding health status related to risk, it was found that the most common ailments possibly related to exposure of occupational health hazards included low back pain (68.70%), backache (66.30%), shoulder pain (60.60%) and arm ache (59.40%); stress related to occupational dangers (66.20%); and runny nose, sneezing and coughing (60.60 %). Work-related injuries during the past three

months was 13.80 percent. The injury causation included objects/collisions (50.00%). Such injuries were sprains and bruises (91.70%), the injured body part was the wrist (29.20%).

The results of this study indicate that occupational and environmental health nurses and related health teams should recognize the importance of health and environmental surveillance, including establishing a plan to enhance awareness as well as disseminate health risk information. Program development concerning the management of both musculoskeletal disorders and stress related to work among cleaning workers in tertiary care hospitals should be addressed to at least enhance the quality of working life.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved